

Białystok, 14 maja 2010r.

PS.V.BK.0931-5-7/2010

Pani
Renata Cwalina
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Dziadkowicach

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 8, 9 i 12 kwietnia 2010r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dziadkowicach w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dokonano ustaleń opisanych w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.04.2009r. do 31.03.2010r.

Protokół kontroli kompleksowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziadkowicach został podpisany przez kierownika Ośrodka w dniu 7 maja 2010r.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W trakcie kontroli stwierdzono, że realizacją zadań zajmuje się kierownik, starszy pracownik socjalny oraz referent zajmujący się świadczeniami rodzinnymi i obsługą funduszu alimentacyjnego na ½ etatu. Kierownik Ośrodka spełnia wymagania kwalifikacyjne do zajmowania tego stanowiska, określone w art. 122 ust 1 ustawy o pomocy społecznej.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest niezgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) – gminę Dziadkowice zamieszkuje 3 161 mieszkańców (stan na 31.03.2010r.).

Wójt Gminy Dziadkowice przyznał od dnia 1 stycznia 2006r. kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej comiesięczny dodatek do wynagrodzenia

w wysokości 125 zł, tytułem wykonywania pracy socjalnej, co jest niezgodne z treścią art. 121 ust. 3a ww. ustawy o pomocy społecznej. Dodatek wypłacany jest ze środków własnych Gminy Dziadkowie. Z wyjaśnień sekretarza gminy - działającego z upoważnienia wójta, wynika iż powyższy dodatek zostanie wstrzymany od 01.04.2010r.

Kierownik Ośrodka wykonuje także zadania objęte zakresem czynności pracownika socjalnego, co jest niezgodne z art. 107 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Starszy pracownik socjalny zatrudniony w Ośrodku posiada legitymację służbową zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Rachunkowość Ośrodka w zakresie dochodów i wydatków prowadzi skarbnik gminy w uzgodnieniu z kierownikiem Ośrodka. Powierzenie prowadzenia obsługi finansowo-księgowej osobie niebędącej pracownikiem jednostki jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Rada Gminy nie podjęła uchwały, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku, w której określa się warunki odpłatności za dożywianie przyznawane w ramach programu dla osób, których dochód przekracza 150%.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Ośrodek realizuje zadania z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009r. Nr 1 poz. 7, ze zm.). Pracownik Ośrodka posiada upoważnienia do prowadzenia spraw świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach. Ośrodek nie został upoważniony przez radę gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych (uregulowanego w szczególności, w przepisach rozdziału 2 ww. ustawy).

W okresie objętym kontrolą gmina nie świadczyła usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, natomiast przyznawała i wypłacała zasiłki specjalne celowe na częściowe opłacanie usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich – wbrew regulacji zawartej w art. 17 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą gmina nie prowadziła placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego oraz mieszkań chronionych. W myśl art. 17 ust. 1 pkt

12 gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych.

W okresach wolnych od nauki (ferie, wakacje) dzieci nie są dożywiane, nie przyznaje się pomocy pieniężnej na zakup żywności.

Gmina Dziadkowice nie posiada dokumentu określającego zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu (art. 17 ust. 1, pkt 15).

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3 (wyłącznie w zakresie zapewnienia niezbędnego ubrania), 4, 5, 6, 10, 13, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy.

Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust.1 pkt 7, 8, 9, 11, 12 i 15 nie są realizowane z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

Przyjęta Strategia Rozwiązywania Problemów Pomocy Społecznej określa kierunki oraz zadania, jednak nie przewidziano, w jakim czasie będą one realizowane. Strategia nie zawiera określonego celu strategicznego, działań i metod realizacji poszczególnych zadań, w szczególności brak jest skonkretyzowania harmonogramu zadań oraz preliminarza określającego środki finansowe na ich realizację. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały ujęte zbyt ogólnikowo (art. 17 ust. 1 pkt 1).

Przyjęty uchwałą Rady Gminy w Dziadkowicach program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2007-2015 jest bardzo ogólny. W programie brak jest harmonogramu realizacji założeń programowych, ponadto nie oszacowano środków finansowych na realizację działań dla osiągnięcia ww. celów (art. 17 ust. 1 pkt 13).

Gmina realizuje zadania własne, wynikające z art. 17 ust 2 pkt. 1 i 5 ustawy. Nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Zadania wynikające z art. 18 ust.1 pkt 3, 4, 5, 7, 8 i 9 ustawy nie są realizowane.

Ustalenia kontroli wykazały w sprawach dotyczących przyznania: zasiłku okresowego, celowego, zdarzenia losowego, dożywiania, w sprawach dotyczących umieszczenia w domu pomocy społecznej, zasiłku stałego, specjalnego celowego oraz realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, następujące nieprawidłowości:

- w 37 przypadkach skontrolowanym decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, poprzez zapis w pouczeniu decyzji o treści: „Zgodnie z art. 108 kpa decyzji

nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności”. W podstawie prawnej wydawanych decyzji oraz w ich sentencji nie przywoływano ww. artykułu – **dot. poz. 1 – 7 na str. 5 - 6 protokołu; poz. 1 – 5 na str. 6 protokołu; poz. 1-2 na str. 7 protokołu; poz. 1-18 na str. 10 do protokołu; poz. 1-5 na str. 17 protokołu,**

- w podstawie prawnej 5 decyzji powołano się na art. 36 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – kwestię przyznania zasiłku celowego reguluje art. 39 – **dot. poz. 1-5 na str. 6 protokołu,**

- w 9 przypadkach dotyczących przyznania zasiłku celowego i dożywiania dzieci przed wydaniem decyzji nie przeprowadzono postępowania w myśl art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Za aktualizację wywiadu potraktowano druk aktualizacji wywiadu z 04.11.2009r., który był sporządzony dla celów przyznania zasiłku okresowego. Aktualne dane dopisano w pkt. III, IV i V z datą 05.02.2010r. – **dot. poz. 2 na str. 6 protokołu, poz. 2, 4, 6, 7, 8, 11, 13, 15, na str. 10 protokołu,**

- w 8 przypadkach brak w aktach sprawy potwierdzania kopii pism i dokumentów klauzulą „Stwierdzam zgodność z oryginałem”, a także datą, podpisem i stanowiskiem służbowym osoby stwierdzającej zgodność treści, co jest niezgodne z § 25 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22.12.1999r w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112 poz.1319, ze zm.) – **dot. poz. 1-5 na str. 6 protokołu, poz. 1-2 na str. 7 protokołu, poz. 2 na str. 14 protokołu,**

- w 1 przypadku zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz.672, ze zm.) – **dot. poz. 16 na str. 10 protokołu,**

- w sprawdzonych przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność osoby umieszczonej w DPS organ ustalił własną odpłatność ponoszoną przez Gminę Dziadkowice. Rozpatrywana sprawa dotyczy odpłatności za pobyt w DPS osoby umieszczonej - rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – **dot. poz. I, II na str. 11 protokołu,**

- w 1 przypadku w podstawie prawnej decyzji powołano się na art. 37 ust.1 pkt 2, natomiast sprawa dotyczy pełnoletniej osoby samotnie gospodarującej określonej art. 37 ust.1 pkt 1 ww. ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. 1 na str. 14 protokołu,**

- w 11 przypadkach aktualizacja wywiadu (część IV) została przeprowadzona po terminie określonym w art.107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. I, II na str. 11 protokołu; poz.1, 2 na str. 14 protokołu,**
- w 3 przypadkach aktualizacja wywiadu (część IV) została przeprowadzona przez kierownika GOPS Dziadkowice, co jest niezgodne z art. 107 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej- **dot. poz. I na str. 11 protokołu; poz. 1, 5 na str. 14 protokołu,**
- w 1 przypadku brak w aktach sprawy części II kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób, o których mowa w art.103 ww. ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. 2 na str. 14 protokołu,**
- w 6 przypadkach w podstawie prawnej decyzji nie powołano się na art. 41 pkt 1, który stanowi delegację do przyznania zasiłku celowego specjalnego - **dot. poz. 1 - 6 na str. 15 protokołu,**
- w jednym przypadku niewystarczająca dokumentacja w celu przyznania zasiłku na potrzeby zdrowotne – tylko kopie recept niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem – **dot. poz. 2 na str. 15 protokołu,**
- w jednym przypadku w marcu 2009r. przyznano pomoc na częściowe opłacenie usług sąsiedzkich, na podstawie wywiadu z 26.01.2009r. - wbrew zapisom art. 106 ust. 4 – **dot. poz. 3 na str. 15 protokołu,**
- w 3 przypadkach ustalono uprawnienia do świadczeń na podstawie dochodu z miesiąca złożenia wniosku - wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. I na str. 11 protokołu; poz. 3, 5 na str. 15 protokołu.**

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4. Kierownik Ośrodka złożyła Radzie Gminy sprawozdanie z działalności ośrodka za rok 2008 i za rok 2009 lecz nie przedstawiła potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 i ust. 6 ww. ustawy nie było realizowane.

Przyczyną powstania powyższych uchybień jest nieznanomość aktów prawnych, na podstawie których funkcjonuje Ośrodek, w szczególności ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.), aktów wykonawczych do ustawy oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Za powstałe uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziadkowicach oraz Wójt Gminy Dziadkowice.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziadkowicach do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).
3. Powierzenia prowadzenia obsługi finansowo - księgowej osobie będącej pracownikiem Ośrodka zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).
4. Powzięcia działań zmierzających do podjęcia przez Radę Gminy uchwały, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku, w której określa się warunki odpłatności za dożywianie przyznawane w ramach programu dla osób, których dochód przekracza 150%.
5. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych poprzez określenie: celu strategicznego, działań i metod realizacji poszczególnych zadań, skonkretyzowania harmonogramu zadań oraz preliminarza określającego środki finansowe na ich realizację.
6. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2007 – 2015, poprzez: opracowanie harmonogramu realizacji założeń programowych oraz oszacowanie środków finansowych na realizację działań dla osiągnięcia wyznaczonych celów.
7. Podjęcia działań w celu określenia zasad sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu (art. 17 ust. 1, pkt 15).
8. Przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracownika socjalnego zgodnie z art. 107 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.
9. W przypadku osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy innych osób, a są jej pozbawione - organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z art. 17 ust.1pkt 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.
10. Składania Radzie Gminy potrzeb corocznego sprawozdania z działalności ośrodka z uwzględnieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

11. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz kodeksu postępowania administracyjnego:

- sporządzania aktualizacji wywiadów środowiskowych w terminie określonym w art. 107. ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej,
- wydawania decyzji ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, określających wyłącznie prawa i obowiązki mieszkańca,
- prawidłowego i pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie których podejmowane są decyzje administracyjne, ustalanie dochodu strony zgodnie z art. 8 ust. 3, ustawy o pomocy społecznej,
- wydawania decyzji po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 i 4 ww. ustawy o pomocy społecznej oraz § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.03.2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.) kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zastrzeżeń w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o podjętych czynnościach.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymuje:

Wójt Gminy Dziadkowice

KANCELARIA GÓLNA
Otrzymał 2010-05-14

Podlaski Urząd Wojewódzki
ul. Mickiewicza 3
15-213 Białystok

NIP: 542-10-25-750
Regon: 000514 213
www.bialystok.uw.gov.pl

14.05.2010r. B. Kozłowski - 12 sp. 1001